

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น
Roles and duties of members of the Ban Yai Sub-District Council
Administrative organization with local development.¹

ว่าที่ร้อยตรี ธีรฤทธิ์ ประเสริฐไทย²
ดร.ศิริรักษ์ สิงหเสม³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงศึกษาปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ และเสนอแนะการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 คือ 1) ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ 3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการได้เป็นอย่างดีเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ บางส่วนไม่เข้าใจในระเบียบ ข้อกฎหมาย ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อน จึงจำเป็นต้องให้มีการเข้ารับการศึกษาอบรมเพื่อให้การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : (1) บทบาท (2) การพัฒนาท้องถิ่น (3) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ดร.ศิริรักษ์ สิงหเสม

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้ประชาชนในระดับตำบลของท้องถิ่น ซึ่งเป็นเขตในชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ในประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political participation) หรือที่เรียกกันว่า ปกครองตนเอง (Local self-government) โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีการแบ่งโครงสร้างออกเป็น ฝ่ายบริหาร ที่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล อาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ไม่เกินสองคน เลขาธิการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยคุณสมบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดมีหน้าที่บริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ และฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะใช้บทบาทหน้าที่ของตนเองให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดเตรียมโครงการการเรียงลำดับความสำคัญและเร่งด่วน การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การนำเสนอโครงการเพื่อของบประมาณดำเนินการตามโครงการต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การติดตามผลการนำเสนอโครงการ รวมไปถึงการรับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ ของประชาชน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เนื่องจากมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
3. เพื่อเสนอแนะการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จากทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวน 13 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. การพิจารณาและให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
3. การตรวจสอบและถ่วงดุลของฝ่ายบริหาร
4. ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่
5. แนวทางการพัฒนามบทบาทหน้าที่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการศึกษา ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2563 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
3. ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องหลักการตรวจสอบถ่วงดุล

การปกครองท้องถิ่นจะใช้หลักการปกครองตนเอง แต่ในทางปฏิบัติก็เป็นไปได้ยากที่ประชาชนทุกคนจะทำหน้าที่บริหารท้องถิ่นด้วยตนเองโดยปกติแล้วรูปแบบที่พบเห็นโดยทั่วไป คือ มีการเลือกตั้งตัวแทนหรือผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น แต่ละฝ่ายจะมีอำนาจและหน้าที่รวมทั้งกระบวนการในการควบคุมทั้งจากส่วนกลางจากภายในองค์กรเดียวกัน และจากภาคสังคมหรือประชาชนทั่วไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีทั้งที่ตราไว้เป็นข้อบัญญัติหรือตัวบทกฎหมายที่ต้องปฏิบัติหรือดำเนินการตามนั้นอย่างชัดเจน และอาจมีทั้งที่เป็นประเพณีปฏิบัติจนเป็นที่ยอมรับกันในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะการก่อตัวของประชาธิปไตยตะวันตกนั้น นอกจากการเน้นเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นพื้นฐานหลักแล้ว ยังตระหนักถึงความสำคัญ

ในการสร้างกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and balance) ซึ่งกันและกันระหว่างอำนาจฝ่ายต่างๆ จนในเวลาต่อมาเป็นที่รู้จักกันดีและเป็นที่เข้าใจกันอย่างกว้างขวางว่าเป็นหลักการแบ่งแยกอำนาจ (Separation of powers) ทั้งนี้ เพราะมีบทเรียนในประวัติศาสตร์การปกครองของประเทศต่าง ๆ ว่าถ้าปล่อยให้อำนาจอยู่ในมือของบุคคลคนเดียวหรือสถาบันเดียวอาจนำไปสู่การปกครองที่ฉ้อฉลหรือชั่วร้ายหรือกระทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนหรือความต้องการของประชาชนโดยส่วนใหญ่ ดังที่ Lord Acton รัฐบุรุษชาวอังกฤษได้กล่าวคติพจน์ที่มีมักจะถูกเอ่ยอ้างถึงอยู่เสมอว่าอำนาจทำให้ฉ้อฉล ยิ่งมีอำนาจมากยิ่งมีความฉ้อฉลมาก (Power corrupts, absolute power corrupts absolutely) (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2546, การตรวจสอบขององค์กรภาคประชาชนในระบบการบริหารงานและกิจการสาธารณะของท้องถิ่น, หน้า 74-75)

2. แนวคิดการกระจายอำนาจให้กับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจ หรือ กระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นหนึ่งๆ ให้มีอิสระในการบริหารจัดการ ตลอดจนดำเนินกิจการต่างๆ ได้เองเพื่อผลประโยชน์แห่งท้องถิ่นนั้นๆ นี้คือกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน ในอันดับแรกบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคที่เคย เป็นเสมือนผู้บังคับบัญชาของราชการส่วนท้องถิ่นจะเปลี่ยนไป โดยหันไปเน้นหนักในทางด้านของการกำกับดูแลมากกว่า ในลำดับต่อมาขนาดของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคต้องปรับตัวให้มีขนาดเล็กลง ในขณะที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะถูกขยายให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ความเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ตามกระแสการปฏิรูปในทศวรรษ 2540 นี้ คือทศวรรษสำคัญของรัฐไทยกับการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นของไทยพร้อมๆ กับเป็นความท้าทายต่อฝ่ายสภาท้องถิ่นว่าจะมี บทบาทได้อย่างไรภายใต้บริบทที่ฝ่ายบริหารมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นเช่นนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบทบาทในการออกกฎหมายของสภาท้องถิ่น และการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารโดยสภาท้องถิ่น (ยุทธพร อิศระชัย, 2549)

วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิธีการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or Formal interview)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวนทั้งหมด 13 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดของประชากรที่ต้องการศึกษา โดยกำหนดคุณลักษณะของ

ประชากร โดยมีคุณสมบัติเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์ แบบเป็นทางการ (Structured interview or Formal interview) มีลักษณะคำถามที่ตายตัวและมีข้อกำหนดที่แน่นอน จะสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและใช้คำถามเดียวกัน ก่อนที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดวันนัดหมาย และแจ้งล่วงหน้า โดยการสัมภาษณ์จะมีการจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยก่อนที่จะสัมภาษณ์จะขออนุญาตกับผู้ถูกสัมภาษณ์จะขออนุญาตกับผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น และผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามในการสัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น 2) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์ 3) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่ความคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันของข้อมูล

ผลการวิจัย

1. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น

การวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ตาม มาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล การพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี ซึ่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น

2. ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

การวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เป็นสมาชิกมาเป็นเวลานานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีเพียงบางท่านที่มีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของระเบียบ ข้อกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากบางท่านไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหลักสูตรพื้นฐาน จัดขึ้นโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือหลักสูตรต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นโดยมีวิทยากรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาบรรยายให้ความรู้ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ได้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ให้แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เป็นประจำทุกปี แต่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนไม่เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ทำให้สมาชิกบางท่านไม่ได้รับความรู้ จึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ และอีกประการหนึ่งในด้านงบประมาณท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นว่างบประมาณท้องถิ่น มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่น เมื่อเทียบกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ที่ให้ความหวังไว้กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนเองเลือกเข้าไปทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียง ในการของบประมาณ มาพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง ประกอบกับการของบประมาณ มีขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงานมาก จึงไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันที ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างล่าช้า

3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

การวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ คือ 1) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ควรได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลัง การงบประมาณ เพื่อเป็นการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น 2) ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การดูแลคุณภาพชีวิต การจัดกิจกรรมร่วมกันของประชาชน ให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือประชาชน เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีฐานะทางการเงินที่ดี 3) ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เช่น Line Facebook เพื่อให้ง่ายต่อการติดต่อประสานงานระหว่างประชาชนกับสมาชิกสภา ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการศึกษาวิจัยโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล การพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหาร

ส่วนตำบล และควบคุมการการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการเป็นอย่างดี ซึ่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล บำรุงกิจ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา ที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาส่วนใหญ่ ทุกคนให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภา มีการเข้าประชุมครบองค์ประชุมเกือบทุกครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล แผนพัฒนาตำบล จะให้ความสำคัญต่อการซักถามและอภิปรายข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

2. ปัญหาและอุปสรรคในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ บางท่านที่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของระเบียบ ข้อกฎหมาย เนื่องจากบางท่านไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้สมาชิกบางท่านไม่ได้รับความรู้ จึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ และอีกประการหนึ่งในด้านงบประมาณท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นว่างบประมาณท้องถิ่น มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอที่จะนำมาพัฒนาท้องถิ่นเมื่อเทียบกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัญทิศา ศศิสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้กับการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีเพียงบางท่านที่มีปัญหาและอุปสรรคในการแสดงหน้าที่ เนื่องจากบางท่านที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรใดๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างของสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย หรือหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่างๆ และถึงแม้องค์การบริหารส่วนตำบล เคยจัดอบรมสัมมนาให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ความรู้ที่สมาชิกสภาฯ ได้รับอาจไม่ค่อยเต็มที่เนื่องจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการให้ความรู้ ด้านกฎหมาย และด้านกิจการสภาฯ

3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ มีดังนี้

3.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ควรพัฒนาความรู้ของตนเองโดยเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์ ศรีแนน (2560) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไโฮงาม และองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาดอำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ควรจัดฝึกอบรมในด้านกฎหมาย ด้านกฎระเบียบ ด้านการพูดอภิปรายในสภา ด้านการตรวจสอบผู้บริหาร ด้านการศึกษาดูงานจากการปฏิบัติจริงและด้านการจัดประชุมเพื่อใช้ในการปฏิบัติจริงให้รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและให้เข้าใจถึงการทำงานเพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างเต็มที่

3.2. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ควรเพิ่มงบประมาณในด้านการพัฒนาท้องถิ่น ให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระหว่างชาวบ้านกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ อันจะเป็นการนำพาให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรรา กาวี (2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น กับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาเรื่องเงินอุดหนุนของรัฐน้อยเกินไป รองลงมาคือ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

3.3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ควรปรับปรุงพัฒนาให้ทันต่อข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์มากขึ้น โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสาร เช่น Line Facebook เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกับประชาชน เพราะในปัจจุบันนี้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว หากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้งานเป็นก็จะสามารถพัฒนาบทบาทหน้าที่ของตนเองได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญทิศา ศศิสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ กับการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้ ควรเข้าถึงประชาชนให้มากกว่าปัจจุบันให้มากกว่าคำแนะนำ คือ ต้องเข้าถึงทุกบทบาทมากกว่าหน้าที่สมาชิก และที่สำคัญคือ ต้องมีภาวะผู้นำทั้งตำบล ไม่ใช่ในหมู่ของตนเท่านั้นและที่สำคัญของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลการลงพื้นที่บ่อยๆ เยี่ยมประชาชนตามบ้าน สอบถามสารทุกข์สุขดิบอย่างต่อเนื่อง และควรให้ประชาชนพบง่าย ติดต่อกันง่าย สามารถดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลา เป็นมิตรและเป็นเพื่อนที่ดีของของประชาชน สามารถช่วยเหลือหรือฟังฟังได้ รับรู้รายละเอียดข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน และมีจิตใจในการบริการเพื่อประชาชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา บทบาทหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ในการพัฒนาท้องถิ่น มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมบทบาทหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ครอบคลุมเนื้อหา ที่สามารถจะนำมาปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเพิ่มงบประมาณในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น
3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยตรงเพื่อจะได้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการการแสดงบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก เพื่อเพิ่มขอบเขตการศึกษา
3. ควรศึกษาในเรื่องการรับรู้บทบาทตามอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ โดยเจาะลึกในแต่ละด้าน เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม หรือทางด้านประเพณีวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

- ขวัญทิศา ศศิสุวรรณ. (2559). บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าไม้กับการพัฒนาท้องถิ่น. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตตรา กาวี (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่นกับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพิมล บำรุงกิจ. (2558). ปัญหาการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนัส สุวรรณและคณะ. (2546). การตรวจสอบขององค์กรภาคประชาชนในระบบบริหารและกิจการสาธารณะของท้องถิ่น. รายงานวิจัย. สถาบันดำรงราชานุภาพ, กระทรวงมหาดไทย.
- ยุทธพร อิสระชัย. (2549). บทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของสภาท้องถิ่นในการปกครอง ท้องถิ่น. บทความ. สถาบันพระปกเกล้า.
- วรินทร์ ศรีแนน. (2560). การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไหงาม และองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.